

NEWMUSICOSTRAVA.CZ

1. TZ: NODO 2024 je čerstvou minulostí

01.07.2024 newmusicostrava.cz

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla (5); Ostrava (4); Ostravě (4); Divadle (3); Ostravské (3); divadlem (2); Ostravská (2); Antonína; Bazika; Davida; Divadlo; Dvořáka; Jiří; Jiřího; moravskoslezského; moravskoslezským; Myrona; Národního; Národním; NDM; Nekvasil; Opera; Ostravy

Publikováno: 1.7.2024 V posledních pěti červnových dnech se v **Ostravě**, v obou budovách **Národního divadla moravskoslezského**, hale Tatran a

Divadle loutek, uskutečnilo 7. bienále festivalu nové opery a hudebního **divadla** – NODO / New **Opera** Days **Ostrava**. V enormně krátkém čase díky vysokému nasazení a maximálnímu úsilí našich i mezinárodních inscenačních týmů a cca 150 interpretů, včetně technického personálu, bylo v **Ostravě** nastudováno v průběhu deseti dní celkem sedm operních představení, výhradně ve světových nebo českých premiérách. Festival NODO nabídl velmi pestrý pohled na podobu opery v 21. století a vytvořil prostor pro uměleckou reakci tvůrců mladé i střední generace na dobu, která se intenzivně dotýká nás všech. Jedinou kontinuální přehlídku současného hudebního **divadla** v ČR organizuje **Ostravské** centrum nové hudby (OCNH) v symbióze s **Národním divadlem moravskoslezským** (NDM).

"Na NODO člověk často slyší poznámku vyslovenou s obdivem – jak jsou naše představení a produkce ,mimořádné . Není tomu tak. Uvádět nové skladby a opery převážně mladých skladatelů považujeme za normální ! Co není normální a nemá historický precedens je repertoár výhradně zaměřený na minulost, jedno a totéž pořád dokola, s čímž se setkáváme u velkých operních domů a symfonických orchestrů."

Petr Kotík, 29. 6. 2024

Každé představení letošního bienále demonstrovalo naprosto rozdílný obsahový i hudební svět. Jedno ale mělo NODO společné: špičkové výkony našich i zahraničních interpretů a schopnost maximálně výtěžit minimum času, který měli inscenátoři, hudebníci a herci na nastudování operních inscenací už přímo v **Ostravě**. Režisér a slovinský umělec Rocc označil festival NODO za OPERNÍ LABORATOŘ.

Festival zahájil novou spolupráci s **divadlem** Neue Oper Wien , jehož vůdčí postavou je dirigent Walter Kobéra . Ten také dirigoval "operní orchestr" festivalu, kterým je od zahájení NODO mezinárodní **Ostravská** banda . Společným titulem bylo slavné dílo francouzského skladatele Pascala Dusapina Passion (2006–07) , komorní drama vášně inspirované Monteverdiho operou Orfeus . Pěvci Melis Demiray a Wolfgang Resch , společně s madrigalovým PPCM Vocal Ensemble Graz , účinkovali v nové režii Ursuly Horner. Inscenace putuje na podzim do Vídně.

Jedním z nejočekávanějších představení byla avizovaná světová premiéra inscenace Zaprodanec (Opera o organizaci) Františka Chaloupky (1981). Skladatel je rovněž autorem libreta opery, kterou zkomponoval na objednávku festivalu. Asi 100minutové představení () režioval Rocc (také prostřednictvím live cinema Tomáše Hlaváčka). Kritikou vysoce oceňované futuristické představení skvěle nastudoval barytonista Felix Heuser , sopránistky Markéta Drabina Schaffartzik a Zuzana Smrčková a tenorista Martin Javorský . Náročná party včetně hereckých akcí provedl sbor Canticum **Ostrava** , který připravil Jurij Galatenko . Orchester **Ostravská** banda posílený o členy ONO – **Ostrava** New Orchestra vedl francouzský dirigent Bruno Ferrandis

Třetí den () festival zamířil do alternativních prostor. Basketbalová hala Tatran se svým vysokým, vizuálně pozoruhodným stropem zaujala autorský tandem z Izraele: Amira Shpilmana (1980) a Shiran Eliasarov (1985). Imerzivní opera Impact pro soprán, kaskadérku, riggery, orchestr, smíšený sbor a živou elektroniku měla podtitul Vnitřní cesta ze tmy a autoři skrze ni nově nahlíželi na tělesnost. Nejen hlavní postavy – sopránistka Katsiaryna Zhyndiarouskaya a kaskadérka Helga Wretman – podaly ve vysokých letních teplotách také obdivuhodné herecké výkony. Diváci byli odzbrojeni neúprosnou silou gravitace a snahou účinkujících postav jí vzdorovat, paralelně s pády a vzlety v lidských vztazích.

Ještě ten večer v pátek jsme v **Divadle** loutek zhlédli představení, kterému nechyběl vtip, nadsázka i poučení: Hořký konec Russolův . Režisér Petr Odo Macháček z pražského **Divadla** Kámen přivezl do **Ostravy** tým, který na základě libreta filozofa Petra Rezka a jeho fiktivního příběhu o italském malíři a skladateli Luigi Russolovi vytvořil hravou "poctu" autorovi manifestu Umění hluku (1913). Velkou roli sehrály originální intonarumori – "hlučníky", které obsluhovali Luciano Chessa, Anna Clementi a Werner Durand . Nad hluky všedních dní se klenul andělský hlas Pavly Radostové. Petr Ferenc coby kocour Giacomo vedl filosofické úvahy se svým pánem Russolem (Miroslav Paulíček), tempo domácnosti hravě určovala Lucie Zachovalová.

Večer s dvěma operami se uskutečnil také následující den **Divadlo Jiřího Myrona** opanovala éterická ambientní opera Ephemeral Pulse newyorského skladatele Iana Davise (1989). Velký orchestr vedl Petr Kotík , sbor Canticum **Ostrava** skvěle připravil Jurij Galatenko . Dílem volně plynuly verše Emily Dickinson o věčnosti, která se skládá z dnešních dní. Zcela jiný svět nabídl svou operou s krimi zápletkou a teroristickým činem podle skutečné události Až tu všichni budou skladatel Haštal Hapka (1997). Pražský tým v čele s režisérkou Vilmou Bořkovec a dramaturgyní Magdalenou Stojowskou přivezl na NODO také mladé jazzové hudebníky, v orchestřišti hrálo smyčcové kvarteto **Ostravské** bandy a hudebního nastudování se suverénně ujal mladý dirigent Patrik Kako . A herci na jevišti se zpívanou rolí Alžběty Vomáčkové se svorně ptali: Kdo je oběť, kdo zločinec a kdo hrdina?

Festival uzavřela v **Divadle Antonína Dvořáka** celovečerní opera irské skladatelky Ann Cleare Malé životy (The Little Lives). Světovou premiéru měla v roce 2022 v rámci Mnichovského bienále. Nově operu inscenoval **Jiří Nekvasil** a **Davida Bazika** . V áriích i monolozích pěti postav uzavřených "manipulátorem" v jednom skotském parku (fantastické pěvecké obsazení v čele s

Christopherem Robsonem) jsme sledovali tíživé osudy našich životů i celé Evropy. Operní orchestr zastoupilo osm špičkových hráčů **Ostravské** bandy a živá elektronika Mikuláše Mrvy a Otakara Mlčocha . Dokonalý přehled nad hudebně náročným představením měl dirigent Bruno Ferrandis

Svižné, humorné a poučené úvody k operám pro nás připravil Boris Klepal . Produkční a technické zabezpečení letošního NODO měl na starosti asi 40členný tým zkušených zaměstnanců **divadla**, ale také studentů produkce z univerzit Brna a Prahy. Návštěvnost festivalu byla velká, sjížděli se lidé z celé republiky i zahraničí. Příští NODO se v **Ostravě** koná v červnu 2026!

[« zpět na začátek](#)